

Referat

Oppdrag:	Adaptiv løypeforvaltning – Bykle kommune		
Sak:	Felles møte prosjekt- og styringsgruppe		
Sted:	Hovdestøylen	Møtedato:	06.03.2018
Referent:	_____		Dato:
	Gisle Ekse		21.03.2018

Firma:	Navn:	Fork.	Til stede	Referat
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Ørnulf Haraldstad (ØH)		x	
Aust-Agder fylkeskommune	Ola Olsbu (OO)		x	
Bykle kommune	Kristian Kvaalen Herregården (KKH)		x	
Bykle kommune	Jostein Rysstad (JR)		x	
Bykle kommune	Sigrid Bjørgum (SB)		x	
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Per Ketil Omholt (PKO)		x	
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Tor Punsvik (TP)		x	
Aust-Agder fylkeskommune	Øystein Kristensen (ØK)		x	
Setesdal Vesthei, Ryfylke- og Frafjordheiane verneområde (SVR)	Jørn Trygve Haug (JTH)		x	
WSP	Gisle Ekse (GE) – Delvis tilstede		x	
Vedlegg:	<ul style="list-style-type: none"> - 2018-03-06 Fellesmøte PG-SG.pdf - Presentasjon analyse 			

Forkortelser:

PG=Prosjektgruppen

SG=Styringsgruppen

Sak	Tekst	Frist	Ansvarlig
00	Innledning PG og ny SG (som følge av sammenslåing med SVR-prosjektet) møttes til felles befarings- og møter på Hovden. Dette referatet omhandler felles møte 6/3-18 hvor medlemmene i opprinnelig SG hadde fellesmøte med PG.	Info	
01	Fremdrift GE redegjorde for fremdrift og aktivitetsplan. (Se vedlegg).	Info	
02	Analyse data ØK gikk presenterte arbeid og funn fra analysearbeidet som har tatt utgangspunkt i historiske data fra GPS-prosjektet. (Se vedlegg). Basert på analysearbeidet er følgende traséer identifisert som mulige traséer i prøveprosjektet: 1. Løypetrasé «Enden» (korrigeret slik at den går ned til Ørnefjell og ikke over Hartevann). Analysen (se vedlagte presentasjon) antyder en mulighet for å kjøre traséen opp i tidlig på vinteren (perioden januar/ februar). 2. Løypetraséene «Tjørnuten»/ «Vesterdalen». Analysen (se vedlagte presentasjon) antyder en mulighet for å kjøre traséene opp tidlig på vinteren (perioden januar/ februar).	Info	

Sak	Tekst	Frist	Ansvarlig
	<p>3. Løypetrasé «8-talet» (inn under Korpenuten) Analysen viser mulighet for å kjøre denne traséen opp tidlig på vinteren (perioden januar/ februar).</p> <p>I møtet ble det diskutert muligheten for å tilpasse trasé slik at den ikke er i konflikt med trekkrutaen sørover (se sak 03 nedenfor). I praksis betyr dette at trasé ikke legges helt inn under Korpenuten, men holder seg mer i lavlandet. Forutsatt at trasé justeres stilte JR spørsmål om løypetrase kan være en del av prøveprosjektet og kjøres opp hele vinteren (ikke kun tidlig på vinteren). PKO var skeptisk til å åpne for løyper inn i områder som er skjernet som trekksoner etter Heiplanen, og mente det ville være svært vanskelig å få svar på effekten. Han ønsket å diskutere saken ytterligere internt hos FM. Bakgrunnen for dette er blant annet at Heiplanen viser en trekkzone mellom Vest- og Austheia i dette området.</p> <p>4. Tidspunkt for når trekk starter. Analysen så langt viser at villreinen starter trekk sørover i løpet av mars. Dersom man setter en linje ca 800 meter sør for Tjørnbrotbu ser man at 100% av dyrene er nord for denne linjen i januar-februar. Mars er knekkpunkt. I april er 100 % av dyrene sør for denne linjen. Dette indikerer muligheter for å holde traséer, som eksempelvis «Galteflotti», åpne etter HovdenTour. Det må lages et forslag til dato for når det er anledning til å kjøre opp trase. ØK/ PKO/ TP legger frem forslag i neste PG-møte.</p> <p>Analysene og funn (identifisert mulighetsrom for nye traséer) ansees basert på denne tilbakemeldingen som avsluttet.</p>	<p>23/03-18</p> <p>23/03-18</p>	<p>PKO</p> <p>ØK/ PKO/ TP</p>
03	<p>Kvalitetssikring v/ NINA ØK/ TP har presentert analysene/ funn for NINA (Olav Strand). Hensikten med møtet var å få en vurdering av blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - om det er hold i teoriene/ analysene - om dataene som brukes i analysen er representative - eventuelle svakheter i analysen <p>Overordnet tilbakemelding fra NINA er at arbeidet er godt utført og at analysene/ funn er representative. Kommentarer som kom frem var blant annet:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) at man i analysene skal være forsiktig med å gå for langt ned i detaljer knyttet til når og hvor dyrene er. Datagrunnlaget er omfattende, men man må ha i mente andre forhold enn de som inngår i analysen, også kan spille inn på villreinsens bevegelser. Det er derfor viktig å gjøre overordnede analyser. b) i forhold til funn og når dyrene starter trekket sørover på Austheia, antas sårbarheten å være begrenset i forhold til om dyrene påvirkes til å starte trekket litt tidligere. Dette må imidlertid sees i sammenheng med at det ikke lages barrierer lengre sør (eksempelvis rundt Berdalen) som gjør at dyrenes mulighet for å trekke sørover forringes. c) området rundt Berdalen er en viktig og til dels trang passasje i trekkrutaen sørover, og bør ikke forringes med å etablere løypetraséer som kan være i konflikt med bevegelsesmønstret. Det er snarere aktuelt å se på muligheter for å fremme trekket forbi dersom analysene tyder på en barriereeffekt av ferdsel. 		
04	<p>Spørreundersøkelse Av hensyn til tid ble ikke saken behandlet</p>	Info	
05	<p>Idedugnad sanntidsdata I analysen (se sak 02 ovenfor) er det benyttet historiske data (GPS-posisjoner). Ved beslutning om oppkjøring av løyper bør det innhentes sanntidsdata (ferske data)</p>		

Sak	Tekst	Frist	Ansvarlig
	<p>som viser om det faktisk er villrein i området eller ikke. Instrumentering av dyr er kun tillatt i forskningssammenheng, og er således ikke aktuelt i prøveprosjektet.</p> <p>PG diskuterte mulige måter å fange sanntidsdata på, og kom frem til følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drone. Droneteknologi bør undersøkes videre i denne forbindelse. Mulighet for å filme langs en løypestrase og overføre video til beslutningstakere kan være et interessant verktøy i denne forbindelse. Teknologien må vurderes i forhold til forstyrrelser på dyr, robusthet, økonomi etc. Det inviteres en droneekspert til å presentere muligheter i neste PG-møte. - Løypekjørere Løypekjørerne er daglig ute i terrenget og kan rapportere observasjoner av dyr og spor. Det må etableres sjekklister i denne forbindelse. - SNO Oppsynsmenn er ofte ute i terrenget og kan rapportere observasjoner av dyr og spor. Det må etableres sjekklister i denne forbindelse. - Publikum Det kan vurderes å lage en «villreintelefon» hvor publikum registrerer observasjoner. - DNT-personell Oppsynsmenn er ofte ute i terrenget og kan rapportere observasjoner av dyr og spor. Det må etableres sjekklister i denne forbindelse. <p>Tiltakene ovenfor vurderes og bearbeides videre i neste PG-møte.</p>	15/03-18	GE
05	<p>Neste møte (PG) Gjennomføres 23/03-2018. Innkalling sendes i Outlook.</p> <p>Nye medlemmer (Villreinlag og Vinje kommune) inviteres med i møtet. Det er viktig å sette disse inn i arbeidet som er foretatt i forkant av møtet.</p>	08/03-18 22/03-18	GE GE
06	<p>Eventuelt Info om nytt GPS-merkingsprosjekt: Grunnet problemer med is på GPS-sendere har NINA besluttet å utsette merking til neste sesong.</p>	Info	

PÅMINNELSE:

Logg timeforbruk

Utløsning av midler fra direktorat krever en betydelig andel egeninnsats. Egeninnsatsen kan være i form av timeverk eller utlegg. Alle medlemmene i PG skal derfor logge eget tidsforbruk i prosjektet slik at dette eventuelt kan inngå i et oppgjør.